

PRESENTACIÓ

Aquest número 19 de «Papers» l'hem dedicat íntegrament a la presentació d'un tema que considerem de gran importància per a la sociologia: el del difícil diàleg que s'estableix entre biologia i ciències humanes.

La irrupció de la sociobiologia, i els debats que s'han produït al seu entorn, han provocat una certa commoció entre els sociòlegs, molts dels quals han desqualificat ràpidament un tipus d'argumentacions que sembla abocar-nos de nou al fatalisme de les limitacions biològiques; fatalisme del qual ja es troba molt allunyat un pensament sociològic que ha tendit a privilegiar els mecanismes socials com a causa de la instauració d'uns ordres collectius, i que ha explicat, a partir de les possibilitats de canvi de les relacions socials, que res no era establert a priori ni cap ordre era ineluctable. I heus aquí que aquesta línia de pensament s'ha trobat de cop confrontada a unes argumentacions que ens portaven de nou a explicar l'ordre social en funció d'uns determinismes biològics, la modificació dels quals escapa —al menys fins que la enginyeria genètica no demostrï el contrari— a l'acció de la societat sobre si mateixa.

La sociobiologia ha estat, doncs, pedra d'escàndol, perquè, més enllà d'un es aportacions científiques, ve a impugnar una de les creences fonamentals no solament de la sociologia, sinó fins i tot de la nostra cultura: la creença en la possibilitat d'igualtat de capacitats dels individus, si són educats i tractats per igual. Tema, per tant, de fortes implicacions polítiques, malgrat l'aparença estrictament científica.

I és per aquesta raó, per les conseqüències profundes que poden tenir certes formulacions de les ciències humanes quan reprenen algunes dades

de la biologia, que hem considerat que calia dedicar uns esforços a posar a l'abast del públic algunes de les peces de la polèmica actual, no limitant-la, però, als supòsits de la sociologia, sinó ampliant-la al conjunt de la relació entre biologia i ciències humanes, és a dir, contemplant també les aportacions de disciplines com l'ecologia i l'etologia.

Cal dir que, per diverses raons, la influència de la biologia i de la sociobiologia ha estat fins ara molt limitada al nostre país, i que no es pot parlar d'una polèmica en aquests termes entre els científics socials catalans o espanyols. Sense creure que fóra forçosament positiu que tal polèmica arribés a produir-se, considerem que cal estar informats d'allò que es discuteix en altres àmbits professionals similars al nostre, sobretot quan, com en aquest cas, la discussió es fa d'una manera apassionada, i afecta punts centrals de les concepcions de la sociologia.

És, doncs, sobretot amb un propòsit d'informació, més que de presa de posició en el debat, que s'ha dissenyat aquest número de «Papers», en el qual trobareu un primer article excepcionalment llarg, en relació als treballs habitualment publicats, però que ens ha semblat indispensable per a situar la temàtica tractada, més enllà de la polèmica ideològica i partint del supòsit que calia, sobretot, realitzar aquesta tasca informativa tan necessària pel caràcter interdisciplinari dels arguments que s'avancen en la sociobiologia. «Papers» agraeix als nostres companys Adolfo Perinat i Louis Lemkov que s'hagin fet càrrec de la coordinació del número i de la redacció d'aquest article introductori, que, com veureu, ha suposat un considerable esforç de documentació i de síntesi.

Una última observació es fa necessària. «Papers» té com a norma publicar els articles en la llengua en què han estat redactats sempre que es tracti d'originals catalans, castellans, portuguesos, francesos o italians, llengües que suposem que dominen els nostres lectors. La utilització d'aquests diversos idiomes no s'oposa, creiem, a la nostra concepció de «Papers» com a revista catalana de sociologia. Ara bé, l'actual limitació del nombre de sociòlegs de parla catalana, artificialment reduït per la manca d'una facultat de Ciències Socials a Catalunya, té com a conseqüència una paral·lela limitació del nombre d'originals rebuts en català; contra la nostra voluntat, doncs —però també amb el convenciment que cal mantenir el plurilingüisme en una publicació com «Papers», i respectar la llengua original dels autors sempre que sigui possible—, publiquem un número sense originals en català. Fet anòmal, com tants altres de la nostra cultura, que només pot arribar a la normalització en la mesura en què la mateixa situació dels estudis de sociologia a Catalunya assoleixi la normalitat que li pertoca en comparació amb el tractament que reben les ciències socials en el conjunt del món occidental.